

2021-yil

**2020 - 2021 – O’QUV YILIDA O’RTA TA’LIM
MAKTABLARINING**

**6 - SINF O’QUVCHILARI UCHUN INGLIZ TILI FANIDAN
MUSTAQIL SHUG‘ULLANISH UCHUN**

IMTIHON JAVOBLARI

TARIX

6 - SINF

Tarix
6-sinf

1-BILET

1. *Qadimgi Misr davlati.*

Qadimgi podsholik davrida Sinay yarimoroli bosib olinadi, mahalliy qabilalar Misrga soliq to‘lay boshlashdi. Fir’avnlar Nubiya va Liviyaga ham yurish qilib, shaharlarni taladilar, asirlar, chorva mollari va boshqa boyliklarni egallab oldilar. O‘rta podsholik fi r’avnları Janubiy Falastin yerlari va Nubiya shimolini Misrga qo‘sib olishga erishdilar.

Mil. avv. XVIII asr oxirida ko‘chmanchi giksoslar qabilalari Misrga hujum qildi. Misrliklarning piyoda qo‘sinchalaridan farqli o‘laroq giksoslarning asosiy kuchi otlar qo‘silgan jangovar aravalari bo‘lgan. Bir askar otlarni boshqarib turgan, ikkinchisi esa kamondan dushmanlarni nishonga olib o‘q uzgan.

2. *Xeroniya ostonasidagi jang haqida ma’lumot bering.*

Mil. avv. 338- yilda yunonlar va makedonlarning asosiy kuchlari *Beotiyadagi Xeroniya* shahri yaqinida to‘qnashadilar. Qattiq jang uzoq davom etadi. Harbiy hiyla qo‘llagan yunonlar ustunlikni qo‘lga oladilar. Makedonlar chekina boshlaydilar. G‘alaba qilayotganiga ishona boshlagan yunonlar ular ni quvishga tushadilar. Yunonlarning qo‘sinchalar shunda ikki bo‘lakka ajraladi. Ana shu bo‘laklardan biriga Filipp II ning o‘g‘li Aleksandr qo‘mondonlik qilayotgan suvoriy qo‘sinchalar qaqshatqich zarba beradi. Yunon qo‘sinchalar chekina boshlaydi va tor-mor etiladi. Jangda yunonlarning aksariyati halok bo‘ldi. Xeroniya ostonasidagi jangdan So‘ng mag‘lubiyat oqibatida Yunoniston Makedoniyaga qaram bo‘lib qoldi.

2-BILET

1. *Ossuriya podsholigi.*

Qadim zamonlarda ossuriyaliklar Frot va Dajla daryolari yuqori oqimidagi kichik hududni egallahgan. Avval *Oshshur* shahri, keyin esa *Nineviya* shahri poytaxt bo‘lgan. Aholisining asosiy mashg‘uloti dehqonchilik va savdo-sotiq edi. Ossuriyaliklar jangari xalq bo‘lgan. Ular qo‘sini yerlarga tez-tez hujum qilib turardilar. Ossuriyaliklarning qudratli lashkari har

yili yangi yerlarni zabit etishga erishganlar. Bo‘ysundirilgan xalqlar Ossuriya hukmdoriga katta miqdorda o‘lpon to‘lagan. Shaharni bosib olgan ossuriyaliklar qal'a devorlarini, uylar va ibodatxonalarini buzib tashlab, aholini asirlikka haydab ketganlar. Yurishlarda raqiblardan tortib olingan hamma narsa poytaxtga oqib kelar edi. Ulug‘vor saroylar va ibodatxonalar boylikka to‘lib ketgan. *Oshshurbanapal* hukmronligi davrida Nineviyada Old Osiyodagi eng yirik sopol tax tachalardan iborat kutubxona jamlangan edi. Asta-sekin Ossuriya davlati zaifl ashib bordi. **Mil. avv. 605-yilda** Ossuriya qo‘sinchalar Bobil va Midiya tomonidan qirib tashlangandan keyin davlat zavolga yuz tutdi.

2. Fermopil jangi haqida ma'lumot bering.

Yangi urushga tayyorgarlik ketayotgan paytda Doro I vafot etdi. Yunonistonga qarshi uning o'g'li Kserks yurish boshladi. **Mil. avv. 480 - yilda** Kserks qo'shini shimoliy Yunonistonni ishg'ol giladi. Tog'lardagi *Fermopil darasi* Yunoniston shimolidan janubiga olib boradigan birdan-bir yo'l edi. Yunonlar o'sha joyda pistirma qo'yishga qaror qilishdi. Yunonlar qo'shiniga Sparta podshosi *Leonid* boshchilik qilgan. U forslarning hujumlarini qaytarib turgan. Biroq bir sotqin forslarga tog'lar orqali o'tgan boshqa yo'lni ko'rsatib bergan. Bundan xabar topdan Leonid 300 spartalikdan boshqa barcha yunon jangchilariga chekinishni buyurgan. Spartaliklarning barchasi jang maydonida qahramonlarcha halok bo'ldi. Ushbu voqeя «*Uch yuz spartalik jasorati*», deb tarixda mashhur bo'lib qolgan. Fermopil jangidan keyin Kserks qo'shnlari O'rta Yunonistonga yetib borib, Afi nani ishg'ol qilganlar.

3-BILET

1. Bobil podsholigi.

Miloddan avvalgi II-ming yillikda *Bobil podsholigi* Mesopotamiya janubidagi eng yirik qudratli davlatga aylandi. Bobil qulay geografik o'ringa ega bo'lib, Frot va Dajla daryolarining o'zanlari bir-biriga yaqinlashib ketadigan hududda joylashgandi. Kemalarda turli mahsulotlar bilan suzib kelgan savdogarlar bu shaharga qo'nib o'tishar. «Bobil» so'zining o'zi esa «*xudolar darvozasi*» degan ma'noni anglatadi. Bobil shahrida ajoyib saroylar, muhtasham ibodat xonalar bo'lgan. Bobilning bosh ko'chasi g'alaba ilohasi *Ishtar darvozasidan* boshlangan. Bobil davlatida dehqonchilik, hunarmandchilik va savdosotiq rivojlangan. Ammo o'zaro urushlar ham bo'lib turgan.

2. Buyuk Xitoy devorining qurilishi.

Miloddan avvalgi 656 yilda Chu devorining devorlari "To'rtburchaklar devori" deb ataladi, Chusni shimolda kuchli qo'shnilaridan himoya qilish uchun qurilgan. Devorning ushbu qismi hozirgi Henan provintsiyasida joylashgan .Bu erta devor Chu davlatining chegarasi bo'ylab kichik shaharlar bilan bog'liq edi. Boshqa davlatlar o'zlarining chegaralaridagi devorlarni qurish amaliyotini davom ettirishni davom ettirishdi. Miloddan avvalgi 221 yilgacha Qin sulolasasi davrida Buyuk devorni hozir bilganimizdan so'ng uning shaklini olishni boshladilar. Qin sulolasasi: "Birinchi" Buyuk devor Qin Shi Huang Xitoyni markazlashgan feodal davlatga aylantirdi. Uning yangi tashkil topgan davlatini himoya qilish uchun Qin, katta mudofaa barikatina ehtiyoj bor edi. Loyihada ishslash uchun to'qqiz yil davom etadigan bir million askar va ishchi jo'natdi. Yangi devor Chu shtatida qurilgan mavjud devorlardan foydalanilgan. Yangi, Buyuk devor, shimoliy Xitoyni zamonaviy Mo'g'ulistondan boshlagan. Ushbu devorning eng kichik qismi hozirgi (Ming era) devoridan ancha shimolda joylashgan. Han Dynasty: Buyuk devor kengaytirilgan Xan xonadonlari davrida (mil. Avv. 206-yil 24-yillar) Xitoy Xitoy bilan jangga kirdi va devor zamonaviy Gansu provintsiyasidagi

G'arbiy Xitoya 10.000 kilometr (6.213 milya) masofadagi eski devorlar yordamida kengaytirildi. Bu davr eng jadal qurilish davri va hozirgacha qurilgan devorning eng uzun qismidir. Shimoliy va janubiy sulolalar: Ko'proq devorlar qo'shilgan Ushbu davr mobaynida 386-581 yillar oralig'ida to'rtta sulola qurildi va Buyuk devorga qo'shildi. Shimoliy Vey (386-534) Shanxi provintsiyasidagi 1000 kilometr (621 milya) devorni qo'shdi. Sharqiy Vey (534-550) faqat qo'shimcha 75 kilometrni (47 milya) qo'shdi. Shimoliy Qi (550-577) sulolasi Qin va Xan davridan buyon 1500 kilometr (932 milya) uzoqlikda devorning eng uzun kengaytmasini ko'rdi. 579-yilda Shimoliy Chju (557-581) dynastik hukmdori imperator Jingdi Buyuk devorni ta'mirlashdi. Ming sulolasi: devorning ahamiyati yangi yuksaklikka ko'tarilmoqda Ming sulolasi (1368-1644) davrida Buyuk devord yana bir muhim mudofaa chizig'iga aylandi. Imperatori Zhu Yuanjon o'z hukmronligining boshida ta'mirlash ishlari boshlangan. U o'zining devorini ta'mirlash va qasr va qo'riqchilarni qurish uchun o'g'li Zhu Di va uning generallerinden birini tayinladi. Ming uchun Buyuk devor, oxir-oqibatda, Mo'g'ullarni shimaldan Pekinni bosib olish va bosib olishdan to'xtatishga yordam berdi. Keyingi 200 yil mobaynida devor oxir-oqibat 7,300 km (4,536 milya) ni tashkil etgan. Ming devorining qurilishi bugungi kunda sayyoohlarning ko'pchiligi qiziqish uyg'otadi. Shayxa sha'rida shēng viloyatida boshlanadi va Gobi cho'lining chekkasida Gansu provintsiyasidagi Jiayuguan pasida g'arbda tugaydi. Gansu provintsiyasidan Jiayuguan dan Yumenguangacha bo'lган yo'lни bosib o'tganingizda, (Ming pre-Ming shaklida) devor (devor) oldingi qismida joylashgan bo'lishi mumkin, chunki oxirgi 500 kilometrda (310 mil) Xan xonadonidagi Buyuk Ipak yo'li bo'ylab "Xitoy" ga.

Ushbu imtihon javoblarini olish uchun telegramdan [@uzimtihon _admin](https://t.me/uzimtihon_admin) ga yoki telegram orqali **+998 99 394 2820** raqamiga bog'laning.

Imtihon bileti narhi

8 ming so'm

To'lov klik yoki payme orqali

BOG'LANISH FAQAT TELEGRAM ORQALI

Telefon qilinganda yoki SMS yozilganda javob bermasligim ehtimoli yuqori